

Høringsbrev fra Barne- og familiedepartementet

Høring - Etikkinformasjonsutvalgets rapport - Åpenhet om leverandørkjeder

Etikkinformasjonsutvalget ble nedsatt av regjeringen den 1. juni 2018. Utvalget har hatt i oppgave å utrede om næringsdrivende bør pålegges en informasjonsplikt knyttet til samfunnsansvar og oppfølging av leverandørkjeder (etikkinformasjonsplikt). Utvalget har vært ledet av prof. dr. juris Ola Mestad. Utvalget har vært bredt sammensatt med representanter fra akademia, bransjen, interesseorganisasjoner og myndighet.

Utvalget avga 1. juni 2019 en foreløpig statusrapport hvor de konkluderte med at de fant det hensiktsmessig å innføre en lovpålagt etikkinformasjonsplikt. Utvalget skrev blant annet at en lovpålagt informasjonsplikt vil kunne bidra til mer åpenhet og innsyn i globale verdikjeder, som på sikt kan bidra til bedre vern av grunnleggende rettigheter og arbeidsvilkår i leverandørkjeden. Den endelige rapporten "*Åpenhet om leverandørkjeder – Forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger*" ble overlevert til barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad den 28. november 2019

Barne- og familiedepartementet sender med dette rapporten med utvalgets lovforslag på høring.

Om rapporten

Utvalget har levert en rapport i to deler. Del 1 omhandler utvalgets innstilling. I del 2 finnes en omfattende kartlegging av markedsutvikling, utfordringer i leverandørkjeder, internasjonale norminitiativ og krav, og relevant utenlandsk og norsk rett.

Utvalget foreslår en *lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger*. Det foreslås blant annet at:

- Alle virksomheter pålegges en kunnskap- og informasjonsplikt slik at forbrukere, organisasjoner og andre kan spørre en virksomhet om menneskerettighets- og arbeidsforhold i leverandørkjeden.
- Større virksomheter pålegges å offentliggjøre aktsomhetsvurderinger. En aktsomhetsvurdering innebærer at virksomheten kartlegger egen leverandørkjede for mulig negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid og redegjør for hvordan dette håndteres.

- Virksomheter som omsetter forbrukervarer pålegges å offentliggjøre informasjon om varens produksjonssted, dvs. fabrikken eller anlegget der størstedelen av sluttproduktet er satt sammen (dissens).
- Forbrukertilsynet vurderes som håndhevingsmyndighet, og at tilsynet skal kunne fastsette dagbøter til virksomheter som bryter med informasjonspliktene.
- Utvalget fremholder at formålet med lovforslaget er dobbelt: For det første skal det gi forbrukere, fagforeninger, organisasjoner og andre rett til informasjon om virksomheters påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold. Dette skal gi mulighet til å treffe informerte valg og til å stille spørsmål om ansvarlighet i næringslivet. For det andre er formålet med kravene til kunnskap og informasjon å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid i virksomheter og leverandørkjeder. Dette vil kunne bidra til å bedre arbeidsforholdene for mennesker som er tilknyttet globale leverandørkjeder.

Høringsprosessen

Barne- og familiedepartementet inviterer høringsinstansene til å gi sine vurderinger av forslagene i utvalgets rapport "*Åpenhet om leverandørkjeder – Forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger*".

Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på kunnskaps- og informasjonspliktene, aktsomhetsvurderingsplikten, og sanksjonsreglene som utvalget foreslår, samt utvalgets konsekvensvurdering av lovforslaget. Departementet ber også særskilt om høringsinstansenes syn på lovens virkeområde og om enkelte sektorer bør unntas de ulike pliktene i et eventuelt lovforslag, herunder utvalgets forslag om å pålegge virksomheter å offentliggjøre informasjon om varens produksjonssted.

Høringsfristen er **mandag 23. mars 2020**. Av hensyn til fremdriften ber vi om at høringsfristen overholdes. Vi oppfordrer til å sende inn hørings svar så snart som mulig, slik at vi kan begynne oppsummeringen av uttalelsene. Høringsuttalelser er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert.

Rapporten kan lastes ned og høringsuttalelsene må avgis digitalt på følgende nettside: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/etikkinformasjonsutvalgets-rapport/id2683619/>

Vi ber høringsinstansene vurdere behovet for å videresende høringen til andre relevante aktører, underliggende etater/virksomheter, medlemsorganisasjoner o.l. Alle som ønsker det er velkomne til å sende inn høringsuttalelse. Vi takker på forhånd for alle innspill som gis i høringen.

Med hilsen

Erik Saglie (e.f.)
avdelingsdirektør

Eskil Havgar
fagrådgiver
